

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O RADU OSVITA U 2022-oj GODINI

UVOD

OD TRADICIJE DO POŠTOVANJA ŽENSKIH I DEČJIH PRAVA

Specifičnost romske zajednice koja žensku decu manje vrednuje od muške ne razlikuje se mnogo od načina vrednovanja kod većinskog naroda, ali Romkinja u svojoj zajednici ima težak zadatak koji nasleđuje njena kćerka, unuka, a da se ona o tome najmanje pita.

Tradicija ranih brakova se više ne može podvoditi pod kulturno nasleđe romske zajednice, jer je Romkinju učinila obespravljenom ženom. Ona često nema prava i mogućnosti da odlučuje o svojoj sudbini bilo da je u pitanju izbor bračnog partnera, razvod, mogućnost nastavljanja školovanja, rođenje jednog ili sedmoro dece, selidba, lečenje, raspolaganje materijalnim sredstvima porodice, rana udaja itd.

Diskriminacija i nasilje u kome žive romske žene i deca, načinilo je od njih žrtve sistema koje su na žalost nevidljive državnom sistemu, široj društvenoj zajednici ali i romskoj zajednici.

Diskriminacija pripadnica romske nacionalne manjine najviše je izražena u oblasti zapošljavanja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, nasilja u porodici i stanovanja. Još uvek je aktuelan problem nedostatka ličnih dokumenata.

Uprkos određenom napretku u zakonodavstvu, usvojeni su mnogi zakoni i strategije, koje se tiču eliminacije diskriminacije nad ženama uopšte, a romskih žena i devojčica naročito, problemi sa sprovođenjem zakona ostaju veliki. Unapređenja u pravnom okviru postoje, ali sa druge strane – njegovo sprovođenje je sporo i nedovoljno, nekada je to usled nedostatka (ili manjka) budžeta, ili nedostatka edukacija za državne službenike i službenice koji treba da implementiraju novousvojene zakone, postojanje predrasuda i stereotipa o Romima/kinjama ili nedovoljno razvijenih kapaciteta institucija. Praksa daleko zaostaje iza usvojenih pravnih rešenja u mnogim oblastima.

Do razvijanja politika u oblasti rodne ravnopravnosti došlo je usled saradnje sa (ili pritiska od) međunarodnim organizacijama, EU tela. Međutim, Vlada Republike Srbije nije preduzela koordinisan napor da smanji rodnu diskriminaciju ili da implementira dugoročne strategije za unapređivanje položaja žena i postigne suštinsku ravnopravnost. Samo su organizacije civilnog društva bile te koje su podizale svest javnosti o relevantnosti ovih pitanja, dok su rešenja za probleme grupa koje se sreću sa različitim oblicima višestruke diskriminacije, kao što su Romkinje, dobijala nedovoljnu pažnju i ograničene fondove.

Ženske OCD često izražavaju mišljenje da mnogi zakoni koji se odnose na rodna pitanja jesu usvojeni samo iz razloga što Srbija želi da se u budućnosti pridruži EU, i da se kapaciteti institucija ne razvijaju u skladu sa tim. Sa druge strane, u medijima i javnosti, često se čuju izjave da neki (stari ili novousvojeni) zakoni nisu sprovedeni usled nedostatka „političke volje“.

Ne postoji sistemska i konzistentna politika privremenih posebnih mera (mera afirmativne akcije) usmerenih na poboljšanje položaja romskih žena i devojčica i drugih marginalizovanih grupa žena.

Zbog toga što se u javnosti, a ni u samoj romskoj zajednici ne govori o određenim društvenim mehanizmima diskriminacije nad romskim ženama i devojčicama, dolazi se do nevidljivosti napora koji Romkinje ulažu u održavanje gole egzistencije.

Osnaživanje i pružanje podrške romskim ženama, pružanjem prostora u kome se slobodno govori o muškom nasilju nad ženama, romske žene dobijaju deo društvene moći kojom se suprostavljaju nasilju.

Siguran prostor koji pružamo ženama, saznanja koja sa njima delimo ukazala su nam da je rad sa romskim ženama od vitalne važnosti za romsku zajednicu. Znamo da rad sa romskim ženama otvara put ka njihovoj emancipaciji i da je potrebno uložiti mnogo rada na rešavanju nasilja u okviru romskog patrijarhata koji je po mnogo čemu specifičan. Kada ovo pitanje otvorite, romska žena sama imenuje diskriminaciju kojoj je izložena kako u zajednici tako i van nje i tada je mnogo lakše pomoći joj da se pripremi za različite situacije diskriminacije i načine na koji će ih rešiti.

Uz podršku OAK fondacije od maja 2013. godine radile smo novu Strategiju rada Osvita, a u skladu sa novinama u zakonskoj regulativi radile smo reviziju za period 2021-26. godine. U okviru Strategije revidirale smo Misiju.

TEORIJA PROMENE

Naše uverenje je da svaka žena ima pravo na život bez nasilja. Smatramo da to pravo može ostvariti samo u društvu u kome su žene ravnopravne u svim sferama života. Verujemo da se do takvog društva dolazi kada su žene informisane, obrazovane, ekonomski nezavisne, jednom rečju - osnažene da se založe za ostvarenje svojih prava i da izađu iz nasilja. Ovako osnažene žene, koje se rukovode principima tolerancije, otvorenosti i solidarnosti, u stanju su da pruže podršku drugim ženama i da tako zajedničkim snagama doprinesu prekidanju lanca nasilja u društvu.

U stvaranju ovakvog društva, polazimo od svoje lokalne zajednice (Niš), zatim regiona (jug Srbije), a onda i cele zemlje i šireg regiona kroz umreženost sa drugim sličnim organizacijama, naročito ženskim i romskim. Smatramo da je potrebno da najviše pažnje posvetimo direktnoj podršci ženama koje trenutno imaju iskustvo nasilja, a da se zatim pozabavimo i čitavim društvom – javnošću, stručnjacima i donosiocima odluka. Verujemo da ćemo na taj način doprineti dugoročnoj promeni nabolje.

Istraživanja i praksa pokazuju da je problem nasilja prema ženama u Srbiji i dalje veoma prisutan. Dugogodišnjim radom sa romskom zajednicom, uverile smo se da je položaj Romkinja višestruko otežan. Usled siromaštva, loših uslova života, nedostatka obrazovanja i ekonomske nezavisnosti, u kulturi i porodici sa duboko ukorenjenim patrijarhatom, Romkinje su u dodatnom riziku od nasilja u porodici. Zbog toga smo odlučile da dodatnu pažnju posvetimo ovim ženama, kao i drugima koje su iz različitih razloga višestruko marginalizovane (žene sa invaliditetom i sl.).

Imajući u vidu manjkavosti sistema socijalne zaštite u pružanju podrške ženama sa iskustvom nasilja, u smislu kvaliteta i dostupnosti usluge, smatramo neophodnim da se žene podrže na alternativne načine. Zbog toga smo formirale našu uslugu SOS telefona koji je dostupan 24/7 svim ženama na srpskom i romskom jeziku, i licenciran je u skladu sa najvišim standardima. Zahvaljujući radu ovog telefona, žene iz Niša, južne Srbije ali i cele zemlje mogu da dobiju informacije, psiho-socijalnu podršku, pravnu pomoć kao i upućivanje i pratnju u institucijama. Na ovaj način, reagujemo na nasilje direktnom podrškom ženama.

Svakako smatramo da je, dugoročno gledano, još delotvornije da se nasilje unapred spreči. Zbog toga organizujemo programe prevencije kako bismo opremile žene znanjem i sposobnostima da ne dođu u situaciju nasilja. Putem različitih edukacija, naročito onih prilagođenih ženama iz višestruko marginalizovanih grupa, informišemo i edukujemo žene o njihovim pravima i o nasilju u porodici. Znajući koliko je ekonomska nezavisnost važan faktor za izlazak iz nasilja, podržavamo žene da se (do)kvalifikuju, pronađu zaposlenje ili pokrenu svoj posao.

Smatramo da nasilje nije privatna stvar i da na njegovom suzbijanju treba da radi čitavo društvo. Iz istraživanja i dugogodišnjeg iskustva, shvatile smo da šira javnost nije dovoljno i adekvatno upoznata sa problemom nasilja prema ženama. Zbog toga smo rešile da informišemo i edukujemo građane i građanke o pravima žena, rodnoj ravnopravnosti i problemu nasilja prema ženama, putem kampanja i javnih akcija. Naročitu pažnju posvećujemo mladima, kroz edukacije nastavnog kadra i samih mladih, jer na taj način povećavamo šansu za prevenciju nasilja u budućnosti. Budući da se pokazalo da je ženski pokret i civilno društvo učinilo najviše na polju borbe protiv nasilja prema ženama, nastavićemo da doprinosimo jačanju ženskih organizacija i ženskog pokreta jer upravo one predstavljaju najveći oslonac ženama. Ovo ćemo činiti podizanjem kapaciteta lokalnih ženskih organizacija, podrškom u formiranju SOS telefona, učešćem u radu ženskih (romskih) mreža, podsticajem mladih žena na aktivizam i sl.

Primetile smo izuzetan nedostatak razumevanja javnosti za otežan položaj Romkinja koji se manifestuje i diskriminacijom, čak i kada su u pitanju stručnjaci koji rade u institucijama odgovornim za suzbijanje nasilja. Sa ciljem da upoznamo javnost sa specifičnostima romske zajednice i položaja žene u takvom okruženju, najpre ćemo uraditi istraživanja o položaju Romkinja, naročito devojčica koje su izložene ranim dečjim brakovima. Putem edukacije stručnjaka iz javnih institucija i organizacija koje se bave suzbijanjem nasilja, želimo da ih senzibilizujemo za rad sa Romkinjama i opremimo za primenu pristupa i praksi koje su inkluzivne i podržavajuće prema ovim ženama i devojčicama. Imajući u vidu izuzetno teške egzistencijalne uslove u romskim zajednicama, otvorene smo i spremne da pružamo i urgentnu humanitarnu pomoć ženama u situacijama kriza kao što su pandemije i prirodne katastrofe.

Problem nasilja prema ženama se može iskoreniti jedino sistemski organizovanim odgovorom. Iako u Srbiji postoje solidni zakoni i normativni okvir za sprečavanje nasilja, uz usvojene međunarodne konvencije, ove mere se slabo primenjuju u praksi. Takođe, neke od mera nisu prilagođene specifičnim okolnostima u kojima žive Romkinje, kao ni dodatnom riziku od ranih dečjih brakova kome su posebno izložene romske devojčice. Zbog toga ćemo zajedno sa drugim ženskim organizacijama i mrežama uticati na to da se, najpre, postojeće politike, zakoni i strategije unaprede tako da uključuju i romsku perspektivu. Zatim ćemo učestvovati u praćenju lokalnih i nacionalnih politika vezanih za rodnu ravnopravnost i nasilje prema ženama kako bismo pozivali donosiocima odluka na odgovornost u kreiranju politika i postupanju.

Budući da je naš SOS telefon licenciran, i da je finansiranje usluga socijalne zaštite zakonom decentralizovano i predviđeno iz budžeta lokalne samouprave, lobiraćemo za to da nam se dodele javna sredstva za rad telefona. Verujemo da ćemo na ovaj način obezbediti održivost usluge koja će i u budućnosti biti potrebna ženama. Takođe ćemo lobirati da naši akreditovani programi obuka profesionalaca uđu u redovne programe i planove institucija ključnih za suzbijanje nasilja prema ženama.

Kako bismo postigle promenu koju želimo da vidimo u društvu, radićemo i na jačanju sopstvenih kapaciteta. Posebnu pažnju usmerićemo na jačanje tima, tako što ćemo nastojati da izvršni tim proširimo i obezbedimo im stalno zaposlenje. U narednim godinama nas čeka promena dugogodišnje liderke, te ćemo raditi na tranziciji liderstva kao i na revidiranju upravnog odbora kako bismo obezbedili dobro upravljajne organizacijom. Održavaćemo i dalje unapređivati profesionalni nivo naših usluga i obuka, tako što ćemo obnoviti akreditaciju za stare i akreditovati nove programe obuka. Konačno, radićemo na finansijskoj održivosti uvođenjem institucionalnih i povećanjem budžeta kao i oprobavanjem u novim vidovima finansiranja našeg rada.

GRAFIČKI PRIKAZ TEORIJE PROMENE

VIZIJA

Otvorena, Snažna, Vidljiva, Informisana, Tolerantna Romkinja je ravnopravna u društvenoj zajednici.

MISIJA

Kroz obrazovnu, ekonomsku, socijalnu, psihološku i pravnu podršku osnažujemo žene za izlazak iz kruga nasilja. Informišemo, edukujemo, podstičemo na aktivizam građane i građanke u cilju smanjenja diskriminacije žena i naročito Romkinja. Utičemo na javne politike i obučavamo javni sektor da bismo doprineli sistemskom odgovoru na nasilje prema ženama i devojčicama i prevenciji ranih dečijih brakova.

REZULTATI RADA U 2022.godini

U 2022/2023. godini nastavile smo rad kao licencirana organizacija u Srbiji, koja je ispunila sve standarde Istanbulske Konvencije u Srbiji sopstvenim kapacitetima koja ovu uslugu pruža 24/7 u kancelariji.

U martu mesecu 2023. godine istekla nam je petogodišnja licenca za rad SOS telefona. U skladu sa procedurama RZSZ-a da 90 dana pre isteka licence podnesemo dokumentaciju za dobijanje nove licence, još u 2022. godini počele smo sa usklađivanjem dokumentacije Osvita sa novim Pravilnikom za licenciranje koje je izdalo MINRZBSP-a . U januaru 2023. godine podnele smo dokumentaciju za produženje licence i očekujemo odgovor.

U januaru 2023. godine podnele smo zahtev za obnovu akreditacije programa “Podrška unapređenju položaja Romkinja” kod RZSZ-a, na koji smo dobile pozitivan odgovor, akreditacija programa je produžena još 3 godine.

U toku je finaliziranje novog programa za akreditaciju “Zaustavimo dečije brakove” kod RZSZ-a, program smo pripremile, čekamo da nam recenzent pošalje recenziju i da ga dostavimo nadležnom ministarstvu za akreditaciju.

Licencom i akreditacijom programa pokazujemo donosiocima odluka da smo im partneri i da Osvit ima kapacitete za kreiranje pozitivnih promena koje doprinose unapređenju položaja žena/Romkinja i devojčica u Srbiji i zbog toga smo na konkursu Ministarstva za ljudska prava i društveni dijalog, na koji smo aplicirale, na predlog ministra izabrane kao prva organizacija za članicu Saveta za RR Vlade RS.

U okviru Odluke UO organizacije sve aktivistkinje imaju raspored po kome ravnopravno učestvuju na obukama za usavršavanje i jačanje ličnih kapaciteta, a rezultat je da je svaka aktivistkinja u toku godine bila uključena na najmanje 4 akreditovanih ili obuka višeg nivoa. To je rezultiralo povećanjem ekspertiza u radu i unapređenju kvaliteta usluga čime pokazujemo da nam je važna, da brinemo jedna o drugoj i da pružamo međusobnu podršku. U periodu 2022-2023. godina došlo je do kadrovskih promena u organizaciji. Aleksandra Stevanović Stoilkov nam je otišla na trudničko-porodiljsko bolovanje. Na njenim pozicijama primile smo novu aktivistkinju koja se uklopila i nastavila istim kapacitetima, tako da su programi i projekti nastavljeni sa realizacijom bez urušavanja predviđenih rezultata.

Naši radni prostori su kompletno tehnički opremljeni. Radni prostor nam je pod video nadzorom zbog bezbednosti korisnica i bezbednosti osoblja.

Analizom evaluacionog upitnika sa svakog realizovanog seminara i radionice, od učesnika/ca dobijamo povratne informacije i sugestije na osnovu kojih planiramo unapređenje svake naredne aktivnosti. Time povećavamo zadovoljstvo korisnica jer se osećaju uvaženo i smatraju da dobijaju usluge u skladu sa njihovim potrebama.

Realizovani projekti 2022/23:

1. SOS telefon na romskom i srpskom jeziku – OAK/Trag fondacija

Jačanje kapaciteta konsultantkinja SOS telefona i stvaranje institucionalnih uslova za rad SOS službe. Cilj projekta je osnaživanje Romkinja i žena iz višestruko marginalizovanih grupa da izađu iz kruga nasilja. Kroz niz paralelnih aktivnosti radimo sa ženama žrtvama nasilja u porodici, donosiocima odluka na kreiranju pozitivne politike za prevenciju i borbu protiv nasilja nad ženama, vođenje kampanja za širu zajednicu, stvaranje uslova za za borbu protiv nasilja nad ženama u Srbiji.

2. Romkinje liderke u borbi za društvo bez rodno zasnovanog nasilja – UN Trust Fund.

„Romkinje liderke u borbi za društvo bez rodno zasnovanog nasilja“ je 36-mesečni program za prevenciju i zaštitu žena od rodno zasnovanog nasilja. Opšti cilj projekta je: Doprinos ostvarivanju prava na život bez nasilja za žene i devojke iz višestruko marginalizovanih grupa. Na osnovu ankete 500 žena u romskoj zajednici Niša, Vranja, Aleksinca, Kostolca i Zaječara (istraživanje sprovode partnerske organizacije), dobićemo podatke o rasprostranjenosti nasilja i diskriminacije Romkinja u ovim gradovima. Ovo istraživanje će po prvi put dati podatke o rasprostranjenosti nasilja nad Romkinjama u jugoistočnoj Srbiji, podatke o vrstama nasilja kojima su izložene i dostupnost usluga na lokalnom nivou za njihovu zaštitu. Analizu istraživanja sa preporukama za unapređenje lokalnih usluga objavićemo na web stranici organizacije i štampati brošuru koju ćemo podeliti adekvatnim akterima na lokalnom nivou i na konferenciji. Nakon istraživanja u 5 navedenih gradova, naše partnerske organizacije će realizovati informativno-edukativne radionice na sledeće teme: 1. Šta je nasilje, oblici i ciklus nasilja i 2. Nadležnosti institucija za zaštitu od nasilja i diskriminacije.

Realizacijom dvodnevnog akreditovanog programa Osvita „Podrška unapređenju položaja Romkinja“, u 5 gradova, uključićemo ukupno 100 zaposlenih u državnim institucijama (policija, Centar za socijalni rad, tužilaštvo, Dom zdravlja, obrazovne ustanove i nevladine organizacije), koje će biti senzibilizirane u cilju poboljšanja kvaliteta usluga koje pružaju Romkinjama i smanjenja diskriminacije. U okviru međunarodne kampanje „16 dana aktivizma u borbi protiv rodno zasnovanog nasilja“ i „Mesec ženskog aktivizma Romkinja“ podići ćemo vidljivost i značaj romskog ženskog aktivizma u prevenciji i zaštiti žena od nasilja i promovisati projekat. Na samom kraju projekta, mi ćemo organizovati Nacionalnu konferenciju „Romkinje liderke u borbi za društvo bez rodno zasnovanog nasilja“, na kojoj ćemo predstaviti doprinos romskih ženskih organizacija u promociji ženskih prava i zaštite od nasilja i diskriminacije. Kroz medijsku promociju projekta, gostovanja u medijima i ulične akcije, podići ćemo nivo svesti građana, vidljivost problema i projektnih aktivnosti u široj zajednici. Istovremeno ćemo kroz seminare raditi na jačanju kapaciteta Osvit aktivista.

3. Umreženi u pro bono programu za zaštitu prava žena – UN Women

Cilj projekta je osnažiti žene i devojke (uključujući one iz ugroženih grupa), koje su doživele diskriminaciju ili nasilje u porodici ili partnerskim odnosima, da koriste dostupne i kvalitetne usluge, i povećati profesionalne

kapacitete i broj stručnog osoblja angažovanog na pružanju usluga besplatne pravne pomoći, kroz akreditovane obuke, osposobljavanje studenata da uz pomoć mentora pružaju pravnu pomoć ženama žrtvama nasilja u porodici.

Rezultati projekta:

Od planiranih 20 studenata, 30 studenata III i IV godine Pravnog fakulteta u Nišu dežurali su uz podršku mentora u kancelariji Osvita ponedeljkom i utorkom od 17-19h, i sticali praktina znanja i veštine za pružanje pravne pomoći ženama sa iskustvom nasilja.

Putem medija TV Zona Plus, TV Kopernikus, NTV, Roma World, podelom informativnih plakata i flajera na uličnim akcijama i tokom istraživanja građani/ke su informisani o mogućnostima korišćenja besplatne pravne pomoći.

Za podizanje vidljivosti usluge besplatne pravne pomoći organizovane su 3 Kampanje 16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama, Ženski marš 4. marta i Mesec romskog ženskog aktivizma.

Za jačanje kapaciteta pružalaca besplatne pravne pomoći realizovana su dva seminaru 10. novembra na temu „Fenomen nasilja“ i 16/17. decembra akreditovani program „Podrška unapređenju položaja Romkinja“.

Urađeno je istraživanje o dostupnosti besplatne pravne pomoći na uzorku od 300 građanki u 3 romske mahale, javnom prostoru grada – pijace i seoskim područjima Matejevac, Gabrovac, Jelašnica, Kamenica i Niška Banja. Tokom istraživanja podeljen je informativni materijal o mogućnostima korišćenja besplatne pravne pomoći, potrebnoj dokumentaciji za ostvarivanje prava i kontakt podacima pružalaca besplatne pravne pomoći u Nišu.

Ostvarile smo:

Sigurnost i kontinuitet u radu organizacije i pružanje usluga korisnicama. Da nemamo institucionalnu podršku OAK fondacije iako je usluga SOS telefona licencirana, morale bismo da je ugasimo. Jedina sredstva namenjena održavanju SOS usluge su od OAK Fondacije, sredstva drugih donatora namenjena su realizaciji projektnih aktivnosti. Motivaciju angažovanog osoblja, kroz male ali stabilne i redovne honorare. Imamo četiri aktivistkinje u radnom odnosu, što je uslov za dobijanje licence. U cilju brige o sebi organizujemo relaks seminar. Kroz studijsku posetu partnerskim organizacijama razmenile smo iskustva i planiramo saradnju na zajedničkim programima. Mogućnost jačanja ličnih kapaciteta putem obuka. Unapređenje kvaliteta usluga. Organizovanjem kampanji mobilisale smo i informisale zajednicu i donosioce odluka. Veću vidljivost organizacije. Slobodu da planiramo i realizujemo ad hoc aktivnosti u skladu sa potrebama korisnica i reagujemo na neplanirane događaje u zajednici. Obnovile smo akreditaciju programa „Podrška unapređenju položaja Romkinja“. Obnovile licencu za rad SOS servisa. Predale na akreditaciju novi program za jačanje kapaciteta zaposlenih u adekvatnim institucijama i ustanovama „Zaustavimo dečije brakove“.

Ukupan broj primljenih poziva na SOS telefonu 2022/23. godine je 720. Od toga imamo 268 poziva korisnica, a 452 poziva za informacije od institucija, drugih NVO i građana/ki. Ukupan broj korisnica koje su se javljale u ovom periodu je 139. Pruženo je 20 direktnih konsultacija (dolazak korisnica u prostorije Osvita). 58 korisnica dobile su pravnu pomoć, a za 91 korisnicu pružena je psihološka pomoć i podrška. Informisanje o pravima u

oblasti zaštite i nadležnosti institucija imale su 119 korisnice. Ukupan broj pruženih usluga je 630 jer jedna korisnica koristi više puta više usluga. 268 puta korisnice su komunicirale telefonom, 20 su došle u kancelariju, 3 putem e-maila, 2 putem vibera ,2 mesingerom, sa 1 korisnicom smo išle kao podrška za prevenciju diskriminacije u CSR.

Broj žena – 139 korisnica SOS telefona i 120 žena na informativnim radionicama, 800 obuhvaćenih istraživanjima – 4000 informisano podelom promotivnog materijala – ukupno 5.059 žena

Broj dece (do 18) – 67 kao indirektni korisnici

Broj muškaraca - 8

Broj ostalih- obuka akreditovanim programom državnih službenika 120

Rezultat obuka je da su 120 predstavnika relevantnih institucija, NVO-a i ustanova dobili nova znanja o položaju Romkinja u društvu i porodici i specifičnostima u pristupu uslugama koja će primenjivati u budućoj praksi kada budu dolazili u kontakt sa korisnicama romske nacionalnosti. Ovim obukama povećava se dostupnost i kvalitet pruženih usluga višestruko marginalizovanim ženama. Na seminaru su obrađivane teme o romskoj istoriji i kulturi čime se uticalo na razbijanje stereotipa i predrasuda prema Romima/kinjama i kroz interaktivne radionice na teme diskriminacije, predrasuda i stereotipa polaznici obuke su razvili veštine prevazilaženja ovih negativnih praksi čime se utiče na poboljšanje položaja Romkinja. 30 studenata Pravnog fakulteta i 6 advokata prošli su, pre akreditovane obuke, obuku na temu Fenomen nasilja, kako bi pružaoci besplatne pravne pomoći imali znanja o fenomenu nasilja i na taj način bili senzibilisani za rad sa ženama sa iskustvom nasilja u pružanju besplatne pravne pomoći.

Osvit je članica KOM-a Mreže žene protiv nasilja i radimo na formalizovanju mreže. Članice smo UO Mreže za Evropski Ženski Lobi i doprinele obnovi dokumentacije za APR. Kao članice Mreže 1325 deo smo radne grupe za izradu Preporuka za novi NAP1325 što je u skladu sa našim strateškim ciljem 2. Poboljšanje položaja žena, naročito Romkinja – jačanje i integrisanje romske perspektive u radu ženskih organizacija i ženskog pokreta.

U okviru projekta “Romkinje liderke u borbi za društvo bez rodno zasnovanog nasilja” uključile smo kao partnerske romsko-ženske organizacije iz Vranja, Kostolca, Zaječara i Aleksinca i radile na jačanju njihovih kapaciteta za rad radioničarki na temu nasilja nad Romkinjama i vođenje kampanji.

Prva smo romska ženska organizacija koja je postala članica Saveta za RR Vlade RS i kroz naš rad utićemo na kreiranje pozitivnih javnih politika koje se odnose na položaj žena i rodnu ravnopravnost u Srbiji.

25.10.2022. godine bile smo izlagačice na “Oktobarskim susretima centara za socijalni rad” u organizaciji MINRZBSP-a u Nišu. Kao pružateljke socijalne usluge na lokalnom nivou, predstavila sam rad i značaj podrške i osnaživanje žena sa iskustvom nasilja od strane specijalizovanih ženskih organizacija u okviru rada SOS servisa, kao i obavezu države da nas u skladu sa zakonskom regulativom finansira.

4.03.2023. godine u partnerstvu sa organizacijom Centar za devojke organizovale smo povodom obeležavanja 8. marta Svetskog Dana žena "Ženski marš" u Nišu. 60 aktivistkinja sa juga Srbije su nosile transparente i preko megafona slale poruke donosiocima odluka i građanima/kama da je država u obavezi da zaštiti žene od rodno zasnovanog nasilja, da radi na evidentiranju - bazi podataka slučajeva femicida, da izdvaja sredstva za rad ženskih organizacija, da bez predrasuda i diskriminacije zaštiti prava višestruko marginalizovanih žena. Više hiljada građana/ki Niša je aplauzom podržavalo kolonu aktivistkinja koje su marširale najprometnijim delovima grada. Preko društvenih mreža smo objavile ceo događaj koji je imao reakciju 1220 pratilaca naše stranice.